

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

GOVOR

PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA SLOVESNOSTI OB 530. OBLETNICI VIŠNJE GORE

Višnja Gora, 14. junij 2008

*Spoštovani gospod župan,
spoštovani gospod predsednik krajevne skupnosti,
spoštovani Višnjanke in Višnjani.*

Leto 2008 je za Slovenijo pomembno leto. Lahko bi ga z enim stavkom označili za leto tradicije in tudi leto dosežkov in priložnosti.

Začeli smo ga zelo ambiciozno in evropsko. Že na začetku leta smo prevzeli krmilo velike evropske družine. Družine, ki ima pol milijarde prebivalcev in govori 23 uradnih jezikov. Ki ima bogato in pestro zgodovino, skozi katero so se prepletali spori, vojne in prijateljstva. In ki danes, kljub kulturni, zgodovinski in verski raznolikosti, živi v prav posebnem sozvočju ter kljub občasnim zastojem kontinuirano napreduje.

Kot del te velike družine smo v Sloveniji v letošnjem letu slavili nekatere obletnice, ki predstavljajo tudi temelj današnje Evropske unije – od 60. obletnice Haaškega kongresa, 50. obletnice Evropskega parlamenta, 10. obletnice uvedbe skupne evropske valute.

Vendar so to nekako obletnice, ki sežejo manj kot stoletje nazaj. Danes pa naš spomin seže še bistveno dlje. In nas tudi, ko gre za te obletnice, postavlja ob bok drugim evropskim narodom z dolgo in bogato zgodovino.

Slovenci letos praznujemo 500. obletnico rojstva velikega Slovenca in skoraj tukajšnjega sokrajana Primoža Trubarja, pol mlajšo obletnico rojstva Valentina Vodnika, 130. obletnico rojstva Otona Župančiča.

Seveda je v ta slavnostni čas v letošnjem letu vpeta tudi Višnja Gora, ki ji je pred 530 leti, celo štirinajst let preden je Krištof Kolumb odkril Ameriko, cesar Friderik III. podelil mestne pravice, ki so bile prej prebrane v listini, ki jo je dobil gospod predsednik krajevne skupnosti, zaradi strateško pomembne vloge Višnje Gore pri obrambi pred turškimi vpadi. Prepričan sem, da nas vse navdaja ponos ob tem, ko se lahko ozremo nazaj v zgodovino in vidimo mesto ter njegove prebivalce, ki so tu živeli in ustvarjali skozi stoletja.

Arheološke najdbe iz Višnje Gore, ki jih hranijo v Narodnem muzeju Slovenije, dokazujejo, da so te prelepe kraje za svoje domovanje izbrali že Iliri in Kelti, pa tudi v rimski dobi so vojskovodje znali prepoznati strateški pomen tega ozemlja in tega kotička – in že takrat je bilo tukaj oblikovano vojaško naselje.

Kasneje so v Starem gradu prebivali grofje Višnjegorski in številni drugi pomembni možje in žene, ki so s svojim delom, svojimi idejami in svojo naprednostjo vdihovali dušo temu kraju.

Naj omenim samo nekatere izmed njih. Že vnaprej se opravičujem, če na tem spisku ne bo res vseh, ker je bil spisek za zadnjih 500 let zelo dolg. Naj začnem z Janezom Ciglerjem, ki je napisal prvo izvirno slovensko povest, in Janezom Čandkom, ki je skupaj z očetom slovenskega knjižnega jezika Primožem Trubarjem utiral pot našemu jeziku. Spregledati ne moremo niti Josipa Jurčiča, čeprav ni bil Višnjan, je pa zaznamoval ta kraj.

Dobro je poznal in tudi v daljšo okolico, pravzaprav po širni Sloveniji, prenesel sloves Višnje gore s Kozlovsko sodbo, ki jo praktično pozna vsak prebivalec ali prebivalka Slovenije.

Višnja gora je v tej polovici tisočletja, odkar je pridobila mestne pravice, šla skozi različna obdobja, vendar je ostajala kraj z dušo. Kraj, ki s svojimi naravnimi lepotami, z ljudmi, ki živite v polnosti, s svojimi aktivnostmi, napori in idejami, bogatite družabno življenje, dajete temu kraju prav poseben življenjski utrip.

Višnja Gora je skozi stoletja znana po številnih društvenih dejavnostih. Imate društva - tudi tukaj se opravičujem vnaprej, če ne bom vseh naštel, ker jih je res veliko - od kulturnega, lovskega, planinskega, gasilskega, društvo prijateljev konj, cerkveni pevski zbor, turistično društvo, športno društvo, šahovsko društvo, smučarsko društvo, itn. Spomnim se, da sem tudi sam kot osnovnošolec v tej stari šoli tukaj igral šah. Spomnim se tekov po Višnji Gori in številnih drugih aktivnosti, po katerih je bila Višnja Gora, tudi v zadnjih desetletjih, znana širom po, lahko bi rekli stari občini Grosuplje in tudi širše po Dolenjski. Vse te bogate društvene aktivnosti pričajo o tem, da krajanji, meščani, Višnjani ne pustite, da bi mesto zaspalo in da bi se legendarni višnjanski polž želel utrgati z verige in od dolgega časa zbežati.

Skozi stoletja dokazujete, da ste iznajdljivi, da se znate prilagoditi, da ste ambiciozni in neutrudni. Nekdanje nožarje, kovače, nogavičarje, klobučarje, mlinarje so skozi zgodovino zamenjali nova industrija, novi obrati in nove tovarne. S svojo iznajdljivostjo dokazujete, da znate spremembe v času obrniti sebi v prid. Znanje in ustvarjalni potencial je naredil ta kraj napreden in v mnogih primerih tudi vzor za okolico.

Tudi Slovenija se zadnja leta hitro razvija, dohitevamo povprečno razvitost Evropske unije. Zadnja leta se razvijamo hitreje kot je bilo predvideno v Strategiji razvoja Slovenije. Zaradi tega se vse bolj trdno usidravamo v skupino najbolj inovativnih evropskih držav. Tudi Evropski uniji Slovenija predseduje kot prva nova država članica, ki se je pridružila Uniji pred štirimi leti.

Tudi Višnjani ste, če morda kdo tega ni opazil, na prav poseben način vpeti v to novo vlogo Slovenije. Grafična podoba, po kateri Slovenijo v času predsedovanja prepoznava evropski politiki, novinarji in tudi širša evropska javnost, se je rodila prav v Višnji Gori ali bolje rečeno, v enem izmed ustvarjalnih in kreativnih ljudi tukaj med vami. To grafično podobo slovenskega predsedstva Evropske unije, ki jo lahko razumemo kot hrastov list, ki predstavlja trdnost, vztrajnost in tudi neuničljivi karakter Slovencev, naroda, ki je miren pod pritiski in razumen v sprejemanju svojih odločitev ali kot kombinacijo petih osnovnih elementov – ognja, zemlje, zraka, vode in vetra, je sestavil prav Višňjan Robert Kuhar.

Še nekaj tednov boste na časopisnih straneh ali televizijskih zaslonih pogosto videli ta znak. Vedite, da je v njem tudi nekaj Višnje Gore, nekaj tega, kar je ta bogata zgodovina Višnje Gore v zadnjih petih stoletjih sooblikovala, ustvarila in kar živi v vsakem izmed vas.

Torej vaša zgodovina, spoštovane Višňjanke in Višňjani, seže daleč v preteklost, pomembna pa sta tudi sedanost in prihodnost. Višňjanom ni treba zardevati, ko poveste, od kod prihajate. Zgodovina vam pritrjuje v tem vašem ponosu. Prepričan sem, da boste znali izkoristiti tudi vse izzive prihodnosti.

Ob krajevnem prazniku vam želim vse dobro in še naprej uspešno uporabljajte darove, ki jih imate – iznajdljivost, vztrajnost, modrost, pogum, delavnost in poštenje. In na svojega polža seveda skrbno pazite. Iskrene čestitke ob krajevnem prazniku. Veselo praznovanje!